

1. De acquisitione Domini. ex lege
2. - prescriptione pignorum.
3. - Hypotheca mobilium
4. - iure filiorum
5. - iure feminae
6. de fractibus pendentibus.
7. non Cognatus. de Mat. & Cognat. cogn. Gal. p. de. p. p. p.
8. non Matrimonium de Mat. & Cognat. cogn. ad. p. p. p. p. p.
9. de iure in re. 10. de p. p. p.
10. de exheredatione et praeteritione
11. de testamento implicito
12. de auctoritate principis circa testamentum
13. de testamento narrativum.
14. de voluntate testatoris dubia.
15. de conditione proa nuptiarum
16. de praesumptione mortis
17. de iure circa tutelam. p. p. p.
18. Nam Cuestor vbi vult p. p. p. p. p. p. p.
19. de iure p. p. p. p. p. p. p.
20. De iuramento

7. 9. 8. 9.
DISPUTATIO JURIDICA
DE
JURE IN RE

QUAM
DIVINA ASPIRANTE GRATIA ET
SUFFRAGANTIBUS SUPERIORIBUS
SUB PRÆSIDIO

VIRI NOBILISSIMI ET CONSULTISSIMI

**DN. IOHANNIS
SCHMIDELII,**

J. U. D. ET PROF. PUBL.

**DOMINI PATRONI AC
PRÆCEPTORIS SUI**

ETERNUM DEVENERANDI, COLENDI,
PUBLICO ERUDITORUM EXA-
MINI SUBJICIT

LEVINUS FRIDERICUS SACK,

Minda-Westphalis, A. & Resp.

IN AUDITORIO COELICO

Ad diem

Ann. MDC LXXI.

ERFFURDIÆ,

Typis JOHANN-GEORG. HERTZII, Acad. Typogr.

ADMODUM REVERENDIS, NOBILIBUS,
CLARISSIMIS, CONSULTISSIMISQUE
VIRIS AC DOMINIS,

DOMINIS

DECANIS, SENIORIBUS, coeterisque

CAPITULARIBUS
Collegiatarum Ecclesiarum

MINDENSIUM

AD

S. MARTINUM & S. JOHANNEM.

*Dominis meis ac Confratribus
plurimum honorandis.*

S. O.

Uris in re materiam maximè intricatam ac difficilem, difficultate nobilem, nobilitate utilè, utilitate gravem, gravitate denique in foro fre-

ostentatione prædicem, sed ut ingenii mei vires
explorē, quid valeant, quid ferre recusent. Vo-
bis vero Admodum Rever. Nobil. Clariss. atq;
Consultiss. Viri, quicquid in his juris thesibus la-
boris est ac industriæ, ea quâ par est animi mo-
destia ac reverentia offero, dono, addico: sub-
missa mente rogans, ut tenue isthoc munuscu-
lum ceu primum industriæ meæ foetum æqui
boniq; consulere ac benevola mente interpre-
tari velitis, & quo amore ac favore studia mea
hactenus fovistis, eodem me porro complecti-
mini. Valete, diuque ac felicissime vivite!

*Admod: Reverend: Sc: Domi-
nationum Vestrarum*

devinctissimus

LEVIN. FRIDERIC. SACF.

THESIS

THESIS I.

DE existentia Juris in re, & utriusque tam Juris, quam Rei variis acceptionibus.

1. Dari aliquod Jus in re clarius est, quam ut de eo probando multum solliciti simus. Sic etenim in *L. 2. §. 22. ff. Vi Bon. Raptor.* inquit Ulpianus: *sive Vsumfructum in ea (re) habeam, sive quod aliud Jus.* Gajus hujus Juris meminit in *l. 19. ff. de damno inf. §. L. 30. ff. de Noxal. Act.* Sive aliquod in ea re Jus habeant. Neque ad idem probandum deest Auctoritas Imperatoris in *L. 8. §. 1. C. de prescr. 30. vel 40. annor. si vers nullum Jus in eadem re.* Sed sexcenta alia, quæ hic adduci possent, loca pratermitto, quæ videri possunt apud Dn. Hahn. *Dissertat. de Jur. Rer. Conclus. 9. n. 1. seqq.* Probatur id ipsum ex *§. 1. Inst. de Act. §. L. 25. ff. de Obl. & Act.* ab effectu; Ubi Actiones aliæ dicuntur esse in rem, aliæ in personam: Omnis autem actio procedit ex aliquo Jure, quod quis circa rem habet, tanquam causa efficiente proximâ, sed actio in rem est actio; E. debet procedere ex aliquo Jure; sed non potest ex alio, quam Jure in re; non enim ex Jure ad rem vel in personam, cum illud non sit propositionatum ad producendum talem effectum. Firma itaque manet Thesis, quod detur Jus in re; cum nihil operari possit, nisi existat.

2. Cum autem Jus pluribus modis dicatur juxta ICrum in *L. pen. ff. de Inst. §. 1.* antequam in naturam ejus inquireamus, de Juris vocabulo dicere non nihil lubet, *argumento l. 1. pr. ff.*

A

pr. ff.

pr. ff. dist. T. Ius itaque vel propriè accipitur, vel metonymicè. Metonymicè vel (1.) sumitur pro arte Iuris sive habitu præcepta Iuris tradente & disponente, sicque incidit cum Iurisprudentiâ *L. 1. ff. de Iust. & I. L. 2. §. 40. ff. de Orig. Iur.* Quo sensu Iurisperiti, sive, ut interpretatur Gothi, *ad L. 1. ff. de Assess.* Iuris interpretes dicuntur Iuris studiosi *d. l. 1. & l. 9. §. 4. ff. de pæn. l. 4. ff. de Variis & Extraord. Cog.* vel (2.) pro Iudicis sententiâ Ius ex legibus competens asserente vel Civium Actionibus applicante, *l. pen. ff. de Iust. & Iur.* Sicque Iudex Ius dicit, licet iniquam ferat sententiam; non enim hic relatio fit ad illud quod fit, sed quod fieri deberet. *d. l. pen. & l. 6. §. 2. ff. ad Scrum Trebell.* vel (3.) pro loco publico Iudicii, quo prætor salvâ Majestate Imperii sui Ius dicit, *d. l. pen.* vel ubi Iuris dicundi seu judicandi causa consistit, ut *in l. 4. §. 1. ff. de Interrog. in Jure fac.* Ibi enim Ius est, ubi Prætor sedet causam cognoscens sive domi sive in itinere *d. l. 4. Cujac. l. 4. Obs. 11. Bachov. ad Treutl, l'ol. 1. Dis. 4 Th. 1. Lit. B. & D. Wilfemb. disp. 23.*

3. Ius propriè acceptum (1.) significat id, quid justum est, non quidem in eâ significatione, ut solummodo comprehendat id, quod legitimum seu legibus est consonum, sed prout sumitur pro eo, quod est æquale, vel potius quod nõ est injustum aut naturæ societatis ratione utentium nõ repugnat, *Grot. l. 1. c. 1. n. 3.* Sicque hominem homini insidiari nefas esse dicitur *in l. 3. ff. de Iust. & Iur.* (2.) denotat legem ad justa obligantem *l. 9. ff. de l. fin. in fi. C. de LL.* (3.) Accipitur pro eo, quod corpori opponitur, ut cum dicitur hæreditas, ususfructus, obligationes in Iure consistere, eod, quod non consistant in corpore quodam *§. 2. Inst. de Reb. Corp. & Incorp. l. 66. §. 6. ff. de leg. 2.* idque Iuris intellectu, ut inquit Papinianus *in l. 50. ff. de Hæred. Per.* (4.) Significat facultatem moralem homini legitime competentem ad aliquid justè agendum vel habendum, quemadmodum *in l. 29. §. 1. ff. ad L. Aquiliam,* dicitur *Ius mihi, id est, potestatem non esse &c.* Denique accipitur, pro

pro

pro qualitate, qua res dicitur qualiter se habens, ut in *l. 12. ff. Quem adm. Serv. amit. l. 36. de V. S.* Hæc tamen qualitas non est causa efficiens Iuris in quarta significatione accepti, uti contendit D. Feltman, *de Jure in re & ad rem c. 1 n. 32. seq.* Non enim ideo mihi competit facultas itinere per alterius prædium utendi, quia hoc tali qualitate est affectum, sed potius contrario modo ideo hæc qualitas prædium inest, quia habeo facultatem sive contractu, sive alio quocunque modo mihi acquisitam aut Iure tributam fruendi hac commoditate itineris.

4. Res vel accipitur latissimè pro quolibet ente; vel adhuc strictius, ut comprehendat omne id, quod personis & actionibus opponitur §. *fin. Inst. de Iure Nat. G. & Civili.* sive Divini Iuris sint, sive humani, nimirum totum illud, quod extra personas & actiones homini commodo aut usui esse potest, Vinn, *pr. Inst. de Rer. divis.* Sunt autem illa vel in patrimonio nostro, vel extra illud, *pr. Inst. de Rer. div.* Quales sunt res sacræ, sanctæ, religiøsæ, publicæ, communes &c. §. 8. *Inst. d. T.* De prioribus nobis hic sermo est, non vero de posterioribus, in quas privati jus habere nequeunt. *Arg. l. 35. ff. de Obl. & Act.*

5. Alia rerum divisio est, quæ dicuntur vel Corporales, vel Incorporales *d. pr. & r. Tir. Inst. de Reb. Corp. & Incorp.* Illæ vel mobiles sunt, vel immobiles, *l. 15. §. 2. ff. de Re Jud.* Circa quas omnes jus in re versari constat, cum tam in rebus soli quam mobilibus aliisque constitui possit, *d. l. 15. §. 2. & pr. Inst. de Inutil. Stipul. §. 2. Inst. de Reb. Corp. & Incorp. l. 11. 13. §. 1. l. 19. pr. ff. de Damno inf. l. 3. ff. de Obl. & Act. Dn. Struv. in Iuris pr. Rom. Germ. lib. 2. c. 1. n. 13.* Quod etiam ex ejus definitione & speciebus infra clarius apparebit.

THESIS II.

Proponitur Juris in re Definitio, causa efficiens tam remota, quam proxima, ejusque species & effectus.

1. Varias dant varii Juris in re definitiones, quæ tamen omnes non videntur probandæ. Quidam enim, dum naturam ejus explicare nituntur, pluribus eandem implicant difficultatibus, magis obscuram dando definitionem, quam sit ipsum definitum; ut cum dicunt Jus in re esse, quod per provisionem, sicut Gomez. aut, quod de præfenti acquiritur, ut Decius & Menochius. Jus in re, est Dominium, inquit Frantzk. *ad §. 1. Inst. de Act. n. 9.* Sed non melius; si enim sit Dominium, vel erit strictè & propriè dictum, vel tale latius acceptum, ita ut omnes Juris in re species complectatur, de quo Th. seq. Non illud, quia sic hæreditas, servitus &c. à Jure in re excluderentur. Non hoc, quoniam difficultas non tollitur, sed potius synonymum aliquod exprimitur, de quo eadem redibit quæstio, sicque obscurum per æque obscurum definitur. Iuxta alios jus in re habet is, cui servitus debetur, & creditor, cui Pignus; sed hi enumerando quasdam saltem Juris in re species, dividunt potius, quam id ipsum definiant. Molina *Tom. 2. de Just. & Jur. Tr. 2. D. 2. n. 1.* quem sequuntur Lugo, Thabor, aliique, jus in re asserit esse illud, quo ipsa res nobis est devincta; Vallensis § 2. nu. 3. *in proemio ad Decret. &* cum eo Layman, Lessius, quod tribuit actionem realem. Sed & hi minus benè; cum effectum potius ponant, quam definitionem; res enim nobis est devincta, & actio realis tribuitur, quia Jus qualicunque tandem modo in eâ acquisivimus; non contra.

2. Dimissis itaque hiscealiisque definitionibus, Jus in re dicimus esse facultatem moralem homini in re competentem, quæ res ei propria esse dicitur. Dixi [1.] *Facultas*; id est potestas

testas legitimè concessa §. *fin. Inst. de Usufr. Dn. Scruve Jurispr. Rom. l. 2. t. 1. n. 15.* non quidem semper perfectè de re, in qua Ius habemus, disponendi, eandemque pro lubitu distrahendi, aut alienandi, sed eam ita sibi habendi, ut alteri Ius simile in eadem competere nequeat, ac semper contra quemcunque aut nullum, aut infirmius jus habentem tutus sit (2.) *In re competens;* per quod distinguitur à Iure ad rem, cuius objectum immediatè est persona vel ex contractu vel delicto aliove modo rem nobis præstare obligata, ex quo etiam actio non in rem, sed in personam, quam personalem dicimus, oritur *l. 25. §. 1. l. 34. §. 3. ff. de Obl. Et Act. leg. 20. ff. de Noxal. Act.* (3.) *Nobis propria,* quo immediata illa juris relatio designatur, quæ est inter personam, cui jus in re competit, & rem ipsam, quæ illius potestati ad liberam & legitimam utendi disponendi que facultatem proximè ac citra suppositionem concessionis alienæ subijcitur. Dn. D. Schmidel, Disputationis hujus Præses mihi semper observandissimus *ad Schor. Examen Dissert. 11.* In qua proprietate formalem juris in re rationem consistere non frustrà dixeris, *l. 69. 70. §. 1. ff. de Usufruct. l. 13. ff. de acq. ver. dom. l. 52. §. 10. pro socio l. 7. C. de Quest. Dn. D. Strauch. de Imp. Mar. c. 2. §. 1. Grot. de Mari libero l. 5.*

3. Juris in re causa efficiens remota est vel Ius Gentium vel Civile, *l. 23. ff. de Rei Vind. l. 7. pr. ff. pro Emptore l. 3. ff. de Usucap. l. 1. §. 1. ff. de acq. poss. tot. tit. Inst. de Res. Div. l. 9. §. 3. ff. de Acq. Res. Dom. Zæli. d. t. n. 6. lac. Gothofr. ad l. 20. C. de P. act.* Quamvis enim proprietatis rerum solo Iure Gentium prima ac ratione essentia introducta & secundum varias ejus acquirendæ causas rectæ rationis iudicio distincta sit, *l. 5. ff. de I. & I.* non tamè his obstitit, quò minùs etiam civilis potestas in singulis civitatibus, ac inter cives suos vi potestatis eminentis peculiare causas designare ac recipere potuerit, quæ legitimam acquirendæ proprietatis titulum pariter præstarent, *arg. l. 6. pr. ff. eod.* Quod quidem in Rep. Romanâ factum esse, extra dubitationis aleam constituit §. 11. *Inst. de R.*

D. leg. l. pr. ff. de A. R. D. d. l. c. in princ. Ant. Cont. lib. 1. Disp. 6. 12.

4. *Causa juris in re proxima neque ratione acquisitionis originariae, neque derivativæ est sola acquirendi voluntas quamvis sufficienter significata; unde nec solâ conventionem id acquisiveris, quamvis ea id agatur, ut alter jus suam in re velit translatum, v. g. sitibi vendat aut donet rem suam, nullum tamen in eâ vi solius contractûs aut conventionis jus consequeris l. 20. C. de pactis l. 50. ff. de Rei Vind. l. pen. C. eod. quia nemo ex ratione Juris nostri facto suo Jus in re acquirat, nisi illam ex voluntate ejus, cujus potestati subiecta est, apprehenderit, aut possessionem sit nactus l. 11. ff. de R. l. arg. d. l. pen. § l. 15. C. de Rei Vind. l. 1. pr. ff. de A. vel A. P. Cujus rei illud insuper argumento est, quod ex conventionem non nisi obligatio oriatur, l. 1. pr. ff. de Obl. & Act. cujus substantia non in eo consistit, ut rem corporalem aut servitutem nostram faciat, sed ut alium nobis obstringat ad dandum aliquid vel faciendum vel præstandum, l. 3. ff. d. tit. l. 8. C. de Hæred. Vend. Unde constat nullum contractum aut conventionem per se esse productivam Juris in re; & licet per mutuum videatur transferri Dôminium, non illud tamen sit præcisè vi contractûs seu conventionis, cujus præcipua ratio in duorum in idem placitum consensu consistit, l. 1. pr. ff. de Pactis, sed per alienationem aut traditionem ad talem contractum requisitam; & inspecto solius accipientis facto, quo rem ex obligatione quasi debitam & per traditionem acceptâ cum sua voluntate sic conjungit, ut in eâ sibi acquirit l. 3. § 3. ff. de acq. vel Amitt. poss. Atque hæc non tantum principis Juris civilis, sed ipsis quoque Gentium consentanea esse arbitramur. vid. Fr. Hotoman. *quæst. illustr. 11. Dissent. Grot. lib. 2. c. 6. n. 1. ibiq. Zigler. & Oslander.**

5. *Juris itaque in re causa efficiens proxima regulariter est occupatio vel traditio rei facta ex causa Gentium vel civili jure probata. d. leg. 20. Cod. de pact. l. 13. ff. de Acq. Rer. Dom. l. 15. § pen.*

Et pen. Cod. de Rei Vind. D. Struv. Synag. Iur. Feudal. cap. 7. App. 2. Intelligimus autem hic per traditionem non solum factum tradentis, sed quatenus ei conjungitur factum accipientis seu apprehendentis, *argum. leg. 55 ff. de Obliv. & Act.* Traditio autem alia est propria, rerum scilicet corporalium, *arg. leg. 45. §. 1. ff. de Acq. rer. dom.* Quæ iterum vel vera est, vel ficta; vera convenit rebus tam mobilibus, cum res de manu in manum traditur *leg. 3. §. 3. ff. de Acq. vel Amitt. Poss.* quam immobilibus, cum eo fine in illas inducimur, ut in posterum ad nos pertineant *l. 1. pr. l. 3. §. 1. ff. de t.* Ficta, quæ fit per fictionem, ut vulgò loquuntur, vel brevis manus *l. 9. §. 5. ff. de Acq. rer. dom. l. 43. §. 1. ff. de Iure Dot. l. 21. pr. ff. de Acq. vel Amitt. poss. l. 18. ff. de precar. l. 6. ff. de Don. l. 62. pr. ff. de Evict. l. 15. ff. de Reb. Cred.* Quò pertinet, si quis constituit se rem, quam antea proprio nomine, nunc alieno possidere, *l. 18. pr. ff. de Acq. vel Amitt. poss.* Tiraquell. *trakt. de Constit. poss.* vel per fictionem longæ manus, si res è longinquo tradendi animo demonstretur *l. 1. §. 21. leg. 18. §. 2. leg. 51. ff. de t. l. 79. ff. de solut.* item si detur signum pro re signatà *l. 9. §. 6. ff. de Acq. rer. dom. §. 44. Inst. de Rer. divis. l. 1. §. 21. ff. de Acq. vel Amitt. poss. l. 74. ff. de Contrab. Empt.* vel si fiat traditio per Epistolam *l. 77. ff. de Rei Vind. l. 34. §. 1. ff. de pign. & hypot. & c.* In quibus tamen omnibus actu quodam corporali sive antecedente, sive concomitante opus est. Alia denique est Analogica seu quasi traditio, quæ est rerum incorporalium *l. 6. §. 1. ff. de serv. vind. l. 20. ff. de Servit. l. 3. pr. ff. de Usufr. l. 3. §. 2. ff. de Act. Empti.* Non solum autem vera, vel ficta rerum corporalium, sed etiam quasi traditione incorporalium Ius in re acquirit, patet ex *dd. et. & §. 44. seq. Inst. de Rer. divis.*

6. Dixi, regulariter Ius in re per traditionem acquiriti; fieri enim potest, ut ex singulari legis dispositione ob causam vel personam favorem talis traditio iure Civili non requiratur, ut in *l. 1. C. comm. de Leg. l. 6. Ver. si quis C. de Bon. qua liber. §. 1. Inst. per quas personas.* Atque cum suppositione ejusmodi legis acci-

accipiendū, quod dicitur in *l. 1. de pign. Act.* pignus nuda conventionione contrahit; ubi tamen non de pignore proprie dicto, sed de hypothecā, quæ nudo consensu perficitur, sermo est. Mozius *ad t. de pign. col. 1. n. 9 seqq.* D Brun. *ad l. 1. n. 1. ff. de pign. Act.* ex qua tamen nihilominus jure prætorio creditori jus in re & actio realis acquiritur, ne alias finis hypothecæ, crediti nimirum securitas, *l. 25. ff. de Reg. Jur.* ob omissionem rei traditionem frustraretur. vid. Molin. *de Just. & I. tom. 1. tr. 2. disp. 2. n. 8. l. 1. ff. de pign. act. l. 17. §. 2. ff. de pact.* Sed his & similibus casibus non tam sine traditione acquisitum dici potest jus in re, quàm potius Legem sine ullo actu corporeo intercedente traditionem fingere, quæ fictio tantūdem operatur in casu ficto, quantum veritas in casu vero.

7. Juris in re speciem nonnulli unicam tantum, scilicet Dominium statuunt, de quo videri potest Mōlenbec. *cent. 3. divis. 24. lit. B.* Alii duas, alii plures, qui vero vel in defectu peccant, vel in excessu. Quapropter nos mediam tenentes viam quinque statui mus; Dominium, Hereditatem, Servitutum, Pignus, Possessionem cum Dn. Struvio *Exerc. 4. Tb. 88. Exerc. 46. tb. 65.* Hahnio in *disp. concl. 33. ad Wesemb. parat. ff. de Iud. n. 4.* In Dominium quidem omnes nobiscum consentiunt, nonnulli & in possessionem. Cur autem Servitutum, ceterasque allegatas species excludant, non video; cum nomen Juris nō solum his æque ac Dominio passim tribuatur in jure nostro, uti patebit ex seqq. verum etiam illi opponatur. Sic in *l. 12. §. 1. ff. de acquir. poss.* alia dicitur proprietas (sive Dominium) alia possessio *l. 1. §. 2. ff. ad Scctum Syllaniam* aliud Servitus, aliud Dominium; *l. 1. §. 3. ff. de remission. pignus à Dominio separat, adcoque distinguit. l. 1. ff. de danno infecto.* Hereditatem *l. 4. ff. Comm. Divid.* Dominium autem esse jus in re, probatur ex *l. 23. ff. de Rei Vind. l. 2. §. 1. ff. si Ser v. Vind. §. 4. Inst. de Vusufr. Servitus & pignus Jus esse in re nominatim dicuntur in l. 30. ff. de Noxal. Act. l. 13. §. 1. l. 19. ff. de Damn. inf. §. 2. Inst. de Act. De Jure Possessionis vide *l. 12. §. 1. l. 44. pr. ff. de Acq.**

de Acq. vel Amitt. post. l. 2. §. 38 ff. Nequid in loco publ. l. 5. §. fi. C. de liberali causa, sed non magis hinc cum Bachovio, aliisque excludendum jus Hereditatis per l. 5. §. 5 ff. de his qui deiec. vel eff. l. 6. pr. ff. de Relig. & sumpt. fun. id quod ulterius ex effectu Juris in re apparebit.

9. Est autem is effectus hujus juris, ut producat actionem realem, qua quis intendit rem suam esse §. 1. & seqq. I. de actionibus leg. 14. §. 2. ff. de except. re judic. leg. 25. pr. ff. de O. & A. cujus naturæ non tantum est rei vindicatio, quæ ex dominio oritur, quamvis hæc interdum secundum excellentiam nomine generis appelletur in l. 1. §. 1. l. 2. & 3. pr. l. 4. pr. ff. l. 3. l. 10. & passim C. de R. V. sed etiam actio confessoria, qua quis servitutem §. 2. I. de action. l. 5. ff. si ususfr. pet. leg. 2. Sit. ff. de serv. vindic. item Serviana vel quasi serviana, qua pignus, seu jus in re à dominio distinctum l. 19. §. 1. ff. de Dam. inf. §. 7. Inst. de action. adhæc interdictum retinendæ, quo jus possessionis §. 4. I. de interd. l. 2. ff. uti possid. denique ipsa etiam hereditatis petitio, qua hereditatem quis suam esse intendit l. 10. l. 18. §. fin. l. 19. ff. de hered. petit. Quæ sanè actiones formaliter non aliã re differunt, quàm causa earum proxima, in qua quæq; separatim fundatur: quæ proinde indubitata actionum diversitas non potest etiam non ex diversis ac distinctis speciebus juris in re oriri.

10. Ceterum quia species istæ in genere suo conveniunt, earum differentiam specificam hic quoque non ignorare oportet. Pendet autem illa haud dubiè præcisè ab objecto & diversitate rerum, quæ proprietati post distincta rerum dominia supponi ceperunt. Res enim alia universalis est, alia singularis. Universalem hic intelligo, quæ per se talis est, non quæ per accidens. Unde non aliam hujusmodi rem universalem agnosco quàm solam hereditatem; non duas cum D. Feltmanno, de I. in R. & ad R. cap. 11. num. 22. seqq. qui dotem computat, lexque adeò species juris in re recenlet. Quæ de re non nihil seq. cap. Singularis est certum aliquod corpus, sive

B

mobile,

mobile, sive immobile. Hæ res porrò considerantur dupliciter, vel secundùm substantiam, quo respectu res singularis objectum adæquatum constituit dominii in specie ac propriè sic dicti, *l. 13 §. 1. in f. junct. l. 15. & leg. 33 ff. de damn. inf.* vel secundùm accidentia civilia, quibus vel rem habere ac detinere, idque aut simpliciter & ut suam, aut vice & in securitatem alterius; vel fructus aliavè commoda ex ea percipere licet; quæ subtili ratione à re ipsâ abstracta, aliisque, quàm quorum ipsæ res sunt, tributa res incorporales (quas à corpore, ut dixi, abstractæ,) Cris vocantur §. 1. *Inst. de R. C. & Iac* pro varietate sui facultatem quoque hominis, cujus intelliguntur separatim objectum esse, ita distinguunt, ut tam diversæ species juris in rem inde prodeant, quorum alio possessio, alio pignus, alio denique servitus nostra esse dicitur. Sed jam singulas species obiter ac strictim videamus.

THE S I S III.

De Dominii Divisione, Definitione, & Rei Vindicatione.

1. Sumitur Dominium vel latè, ita ut omnes Iuris in re species sub se complectatur, & æque latè pateat, ac Ius in re: Unde Hæreditatis Dominium dicitur in *l. 48 ff. de Hæred. Inst. §. ult. Inst. de Hæred. qual. & Diff.* Ususfructus aliarumque servitutum Dominium asseritur in *l. 3 ff. si Usufr. per. l. 8. pr. ff. de Reb. Aut. Iud. poss. Nov. 22. c. 45. Sutholt Diff. 17. Aph. 36. We-semb. de Inoff. Test. n. 1. de Rei Vind. in f. n. 5. Possessionis Dominium ex *l. 2. C. de probat.* statuitur à Dn. Struvio *Exerc. 42. Th. 23.* & ab eo citatis Cujac, in *l. 21. pr. ff. de Acq. poss. Borchholt, tr. de poss. c. 6. n. 17.* Vel in specie & magis proprie pro prima & Excellentiori Iuris in re specie, ceterisque speciebus opposita; quemadmodum sumitur in Th. præced. & probatur ex *l. 13. §. 2. C. de Judic. l. 19 ff. de damn. inf. l. 12. §. 1. ff. de Acq. vel amitt. poss. l. 4. pr. ff. Comm. Divid. Dixi; Excellentiori specie, cum Laymanno**

manno *Theol. mor. 3. Sect. 5. r. 1. c. 4. n. 1.* Ex eâ enim ceteræ species tanquam suo principio fluunt, & ab eo quasi initium ducunt; qui enim rerum suarû dominus est, irregulariter aliû hæredem facere, eique possessionem vel servitutem concedere, aut pignus cõstituire potest, quod de reliquisita dici nequit, *l. 21. C. Mand. l. 1. C. de Sacros. Eccles. §. 4. Inst. de Rer. divis. pr. Inst. quib. non est permiff. fac. rest. l. 18. ff. de Acq. poss. l. 18. ff. de pign. Act. 2. Feud. 8. F. Rei autem.*

2. Dominium in hac strictiore significatione primò vel verum est vel fictum, quod sc. vel acquisitum esse vel nondum amissum, cum tamen verè acquisitum nõ sit, aut revera amissum, fictione iuris negativâ vel positivâ ex æquitate intelligitur, quodque habentibus Prætor Publicianam in rem aut rescissoriam actionem accommodat *t. i. ff. de publ. in rem Act. §. 3. seqq. Inst. de Act.* Deinde vel plenû est, quod competit proprietatè, à qua utendi fruendi facultas per cõstitutû usumfructum separata nõ est, habentibus; vel minus plenum, quod proprietarius habet; alio interim usumfructum possidente. Denique aliud directum est, aliud utile, quod ita dicitur non tantum ratione utilitatis, quod hæ ipsum solum sequantur, qui posterius habet; alioqui enim nulla inter illud & usumfructum foret differentia; sed vel idèd imprimis, quod ipsa facultas in rem ipsam corporalem secundum partes potentiales cum quadam subordinatione inter utrumque dominorum divisâ sit, unam verò tantum partem fructus & utilitates sequantur. vid. *Arum. disp. 8. r. 7.*

2. Dominium strictè sumptum est Ius in re Corporali, quo illa alicujus est propria *l. 13. de Acq. rer. dom.* Ex quo jure regulariter fluit effectus in liberâ de re illâ disponendi facultate consistens, prout natura ipsius dominii id patitur. *l. 21. C. Mand. l. 9. C. de Judeis l. 11. 14. C. de Contrab. Empt. l. 1. C. de Sacros. Eccles. l. 9. §. 3. ff. de Acq. rer. dom. tot. tit. ff. pro derel. l. 11. in fin. ff. si serv. vind. Timæ. Faber. Anniv. disput. 12. tit. 1. Lud. Molin. de Just. & Jur. 2. disp. 3. Qui tamen effectus ab exercitio*

citio & actu secundo saepe iustis de causis impeditur, salva ipsa domini essentia, Anton. Faber *à loc.* Sic enim licet lex Ælia Sentia liberam manumittendi facultatem minoribus 25. annis non permittat, veri tamen sunt domini servorum; neque minus furiosus, quam mentis compos, infans quam maior rerum suarum Domini esse censentur. Semper enim, verum manet, quod jus proprietatis in rebus suis retineant, id est, sic eas sibi habeant, ut nullus eodem modo has ipsas habere possit. *Dixi* (2.) In re corporali, per quod formaliter distinguitur à Jure rerum incorporalium, ut hæreditate, servitute &c. ut ex superioribus liquet.

4. A Dominio ceterisque juribus in re jus dotium abstrahere, sicque sextam juris in re speciem adstruere voluisse Dn. D. Feltmannum *cap. 11. num. 22. seqq. §. 101. c. 18.* antea indigitavimus. Quæ res jam paulò penitiùs inspicienda, cum præsertim à communi Odum opinione longius recedat, quorum vix quisquam jus mariti in dotem à dominio ac reliquis juribus in re specie distinctum asseruit. Et qui potuerunt etiam tot evidentissimis juris nostri locis contradicere, quibus non tantum jus illud discretim domini voce, si in re corporali consistit, exprimitur, sed & ea marito cõceduntur, quæ soli huic speciei juris in re propria sunt, nec alii uspiam tributa adparent. Ita in *l. 13. §. 2. ff. de Fundo al. §. 1. 23. C. de jur. dot. dot. ale prædium sic accipitur, cum à dominium marito que- situm est; ipsius esse dicitur §. 1. Inst. quib. al. non lic. leg. 1. §. 2. ff. pro dot. l. 18. §. 1. ff. sol. matrim. l. 7. §. 3. ff. de jure dot. dotis datione dotinium mutatur, l. quoties. 4. 7. §. ult. ff. de pec. causa dotis perinde habilis est ad transferendum dominium, ac venditio, donatio, permutatio, §. 4. l. de R. D. marito soli rei vindicatio tribuitur, uxori verò ob mariti dominium denegatur ab Impp. in leg. 9. C. de R. V. cum etiam contra ipsam uxorem ea ipsi competat *lob. res. 24. ff. de act. rer. amot. datur ei quoque conditio furtiva in d. l. 24. & actio legis Aquiliæ. etiam 18. §. 1. in ff. sol. matrim.* quas nemo, nisi dominus, habere potest, l. 1. ff. de condit. furt. l. eum, qui 14. §. 1. quatis. 16. ff. de furt. litem*

litē Melan. §. legis 6. ff. ad L. Aquil. ipse præterea liberâ de re dotali dilponendi, eamque etiam alienandi potestate gaudet argum. pr. Inst. quib. al. lic. vel non unde etiam servum sibi in dotem datum, eundemque hæredem institutum jubere potest, ut vel adeat hæreditatem, vel repudiet, leg. servus 58. ff. sol. matrim. eundem & manumittere, leg. 21. ff. de manumiss. l. 3. C. de jur. dot. atque sic jus patronatus in ipsum cõsequi potest, leg. 3. §. 2. ff. de suis & legit. & ne etiam pariter res immobiles jure domini sui alienaret (quæ enim alioqui prohibendi ratio fuisset?) speciali lege Julia opus fuit, l. 4. §. 1. ff. de fund. dot. tenentur bona dotalia fisco ex causa primipili, ceterorūq; munerū ac onerū municipaliū nomine l. 3. C. de primipili. l. 3. C. ne ux. pro mar. Quæ omnia necessariò inferunt dominium, quod in re dotali corporali maritus habeat, jusq; adeo ejus ab hoc jure in re specie distincti nõ esse, dotēq; esse titulum seu causam, per quã verum alicui dominium acquiratur.

5. Necquicquam contra hæc excipit Vir doctissimus [1.] Dominii vocem sæpe latius accipi pro alia specie juris in re à dominio in specie sic dicto distincta. Respondeo, sed priùs constare debere, id, quod nomine domini exprimitur, esse peculiarem juris in re speciem; quod hic de dote non constat; deinde vix alicubi, v.g. hereditati vel servituti ita absolutè appellatio domini tribuetur, ut doti, sed ut facile ex argumento & materia legis peculiaris vocis significatus adpareat. Vide ab ipso *d. ir. aff. cap. 11. num. 28.* citatam *leg. 8. ff. de reb. aut. jud. poss. §. 4. ff. si usufr. petat.* Nam *l. 14. §. 3. de cast. peccul.* ibidem allegata nihil huc pertinet. Lex autem *48. ff. de solut. §. l. 13. §. 2. de fund. dot.* petunt id, quod est in principio. Quidnã verò, inquis cum Dn. Feltmanno, de hoc jure separato constet, cum de Iure dotium integri in Pandectis & Codice tituli habeantur? Verùm hoc ipsum in questione est, an hoc jus dotium peculiare jus in re sit à dominio distinctum. Plane melius de jure, quàm de dominio dotiū hos titulos inscribi omninò fateor, sed non ideo, quod hoc jus peculiare in

re, sed quod non semper sit dominium, verum interdum & usufructus &c. *l. 7. §. 2. ff. de jur. dot.* prout vel res corporalis in dotem data, vel incorporalis. Ceterum ut id non constet, vel hinc evidentissime colligitur, quod quælibet species juris in re specialem quoque & distinctam actionem realem producat. Atqui actio, quam maritus ad persequendum jus dotis habet, non est à ceteris actionibus distincta, sed vel rei vindicatio, vel actio confessoria &c. Porro cum supra ostenderitimus, species juris in rem per objectum formaliter distingui; illa rerum distributio ostendet, nullum locum relictum esse doti ad producendam peculiarem & sextam speciem. Sanè enim objectum dotis non est res universalis, cum res singulares eodem modo in dotem dari, quo v.g. donari soleant, & si rerum universitas detur, id fiat per accidens; res autem singulares non saliter dari possint, quam ut vel ipsa rei substantia in maritum transferatur, vel saltem utilitas rei fruendique facultas. Ibi dominium consequetur, hic usufructum. Nec obstat, quod in *l. 1. §. 4. ff. de dot. præleg.* universitas dotis singulis corporibus opponatur. Hinc enim, non statim conficitur, dotis objectum esse rem universalem; quod ipse negat Hahnus *ad Wesembec. ff. de Jur. dot. num. 2.* quamvis ibi dotem per jus universale definiat, & id eo sensu haud dubiè accipiendum, quo in *l. 5. §. 1. ff. de impen. in R. D. fac.* non corporum, sed dotis diminutio per necessarias impensas fieri dicitur. Corpora scilicet integra manent, non dos; quod omne subtili juris ratione, singulari dotis favore introductum, & huic fini præcisè accommodatum, ut soluto matrimonio, quo dominium dotis expiravit, & maritus indemnitas præstetur, & uxor tamen res in dotem datas cum augmentis suis integras recipiat, quod absque ejusmodi temperamento non tam commodè fieri potuisset. *Conf. leg. 8. C. de jur. dot.* Extra hoc igitur dotem non temerè communi jure aestimabimus.

§. (2.) Nihil juvat Virum Excellentissimum, quod sit.
l. 30.

l. 30. C. de jur. dot. dicantur res dotales naturaliter permansisse in dominio uxoris; duos autem in solidum esse non posse ejusdem rei dominos l. 19. §. 2. ff. de cast. pec. Sanè non possunt eodem modo, eodemque respectu; possunt tamen diverso, qualis hoc loco dominium mariti à dominio uxoris distinguit. Uxor scilicet, naturaliter mansit domina, naturaliter, inquit Feltmannus, id est, verè. Ego contrà, qualitercunq;. Probatio Feltmanni est à particulari, cui oppono l. 9. §. 7. ff. de peculio, & definitionem peculii à Theophilo traditam, quod sit naturale patrimonium, *ἰδιωτικὴ οἰκία*, quibus locis manifestè innuitur, hanc vocem nò semper habere talem *ἐν ἐργεσίαις*, sed interdum merum factum exprimere à jure ejusque effectibus abstractum. Et si ergò non aliud uxor habet constante matrimonio dominium, quàm naturale, verè nullum habet, pariter ut nec servus verè & quoad effectus civiles quicquam in bonis habet. Inutile enim est dominium domino, cui nullum dominii effectum tribuit jus civile. Atqui constante matrimonio omni dominii effectum caret uxor. Et quomodo, quæso, dominium hoc, si verum sola haberet mulier, non aliquando se diffunderet in effectum? Verum hæc prolixius exequi non vacat. Non malè interim laudatus antea D. Hahn, §. l. n. 7. hoc uxoris dominium ita explicat, ut uxor intelligatur domina esse κατὰ πρόληψιν sive per anticipationem, quatenus soluto matrimonio dos certò ad eam reditura sit ipso jure, sine retrotraditione, atque ita ob spem illam certam habeatur pro eo, ac si jam de præsentì rediisset, fictione juris translative. In quem sensum optimè etiam interpretabimur textus reliquos leg. 30. subjectos, l. 3. §. 5. ff. de minor. l. 4. ff. de coll. l. 71. ff. de cri. Et, item q; l. un. §. 5. C. de R. V. A. de quarb. 22. 7. (3.) Nullius momenti est, quod nihil maritus acquirat, nisi quod sit in fructu l. un. §. 9. C. de R. V. A. l. 8. ff. de fund. dot. l. 7. §. 12. ff. sol. matr. unde fructuario illù magis similitè videri; & quod dolù ac culpâ præstare teneatur. l. 24. §. 5. ff. sol. mat. quã nemo in re sua præstat, cum quisq; etiã re suã abuti possit. l. 25. §. 11. ff. de

her. per. l. 21. C. mand Respondeo enim, maritū omnino omne ex dote acquirere jure dominii, sed non sine onere restituendi, resolutō jure dominii. Et hoc singulare habere dotem, ut reliquæ præter fructum accessiones ipsam augeant. Ceterum & fiduciarum dolum ac culpam præstare teneri, *l. 22. §. 3. ff. ad SCrum Trebell.* cum tamen interim verè dominus sit rerum hæreditariarum, antequam dies vel conditio, ex quibus fidei commissū relictuū, existat. Illud verò planè insubtile est, quod [4.] negavit vir aliqui valdè subtilis, maritum rei vindicationem perinde habere, ac tutorem nomine pupilli, cum tamen hujus vindicationis causam statuat ipse hoc ipsum jus, non quod uxor, sed quod maritus in re habet. Erit ergò illud proprium jus, non tale, quale est tutorum. Sed satis de hisce ac fortasse nimium. A dominium revertimur.

8. Ex dominio oritur rei vindicatio, quæ vel sumitur latè (ita ut respondeat Dominio latè accepto) pro qualibet Iuris in re assertione seu actione reali §. 15. *Inst. de Act. t. t. ff. si serv. vind. lult. ff. de Act pign. l. 25. ff. de Obl. & Act. l. 16. §. 3. ff. de pignor. & hypot. l. 7. C. de Obl. & Act. Struve Exerc. 11. th. 3.* ibiq; citati, & sic accepta vindicatio adæquatè opponitur conditioni seu actionibus in rem *d. l. 25. l. 23. ff. de R. V. §. 15. Inst. de Act. vel propriè & strictè accipitur pro Actione reali, quæ ex Dominio strictè dicto oritur & est Actio in rem, qua dominus rei corporalis intendit se dominum declarari & consequenter rem sibi cum omni causa restitui. l. 1 §. 11. 17. §. 1. l. 31. leg. leg. 66. 73. ff. de R. V. l. 27. §. 2. 4. ff. de Auro & Arg. leg. §. 1. Inst. de Act. l. fin. C. ver. Amor. Hæc iterum vel directæ est, quæ ex verbis legis verum & plenum dominium habentibus competit *l. 1. ff. si Ager Pet. per. l. 23. 73. ff. de R. V.* D. D. Strauch. *Diss. 22. de Action. Aph. 2.* vel utilis, quæ ex æquitate naturali & interpretatione Legum datur illis, quorum aut ætas, aut imbecillitas, similisvè fragilitas frequentioris læsionis aut concussionis metui est obnoxia; ut pupillo & minori ad rem suam per-*

cunia

coniã emptam l. 2. ff. quando ex factio Tur. Mulieri ad res pecuniã à se marito donatã ab eo emptas l. 55. in fi. ff. de Donat. inter Vir. & Vxor.

7. Datur hæc actio contra quemvis possessorem, siue animo affectuque domini rem possideat, siue nudè detineat. dummodo restituendi habeat facultatem l. 9. §. 6. ff. de R. V. l. 25. ff. de Obl. & Act. primario ut rem corporalem, siue mobilis sit, siue immobilis, corpus aliquod certum, an universitas, scilicet facti, ut Grex, (non autem Iuris, sicuti est Hæreditas,) cuius se dominũ actor esse asserit, restituat; secundariò datur ad hoc, ut actor recipiat omne id, quod rei principali accessit v. g. per alluvionem l. 34. ff. de R. Vind. itemque causã leg. 17. §. 1. ff. eod. & fructus post litem contestatam perceptos, vel qui honestè percipi potuissent §. 2. Inst. de Off. iud. l. 5. l. 22. Cod. de R. Vind. verbo: omne id, quod Actor habiturus fuisset, si res ei litis contestata tempore reddita fuisset leg. 20. ff. de l. 175. ff. de verb. signif. Et tantum de dominio.

THESIS IV.

De Divisione, Definitione, Causã, & Effectu Hæreditatis.

1. Egimus de Dominio, nunc de Hæreditate, alterã Iuris in re specie, differendum. Sumitur itaque Hæreditas vel *Objectivè* pro eo, quod à defuncto relictum est, siue rebus hæreditariis, quæ in bonis defuncti fuerunt; atque eas rursus vel ut universitatè significat, siue ut totum aliquod intellectuale, incrementũ recipiens & decrementum l. 178. ff. de V. S. siue ut singulas *tit. ff. Ex pte. hared.* Vel *formaliter* ita ut. Ius ipsum, hæreditarium, siue facultatem, ex quã illud, quod reliquit defunctus, ad nos pertinere & nostrum esse dicimus, quemadmodum accipitur in leg. 1. 3. 10. ff. de hared. pet. §. 2. Inst. de Reb. Corp. & Incorp. D. Struve. Exerc. 10. th. 42. seq. Vel deniq; *effectivè* pro successione in universum Ius defuncti seu actu, quo succeditur, l. 24. ff. de V. S. l. 62. ff. de R. V.

C

2. Est

2. Est autem hereditas formaliter accepta Ius sive legitima potestas in universis rebus & bonis à defuncto relictis per quam ea nostra esse dicuntur. Ius ponitur loco generis, eique cum dominio, servitute &c. est commune per l. 5. §. 1. ff. de his, qui de jec. vel eff. l. 6. pr. ff. de Relig. & Sumpt. fun. l. fin. §. 1. ff. pro suo. Hahn ad Wesemb. de hered. pet. num. 2. Idem de Jure Rer. concl. 64. n. 1. Quod sit Ius in re, probatum est supra, & hoc patet vel inde, quod producat actionem realem, l. 9. ff. de Hered. pet. quod infra latius patebit. Dicitur (2.) in universis rebus & bonis defuncti: per quod intelligitur dominium rerum hereditariarum l. 37. ff. de Acquir. hered. alia Iura defuncti, ut nomina d. l. 37. l. 23. ff. de Acquir. poss. actiones personales & reales §. 1. Inst. de per. p. & temp. Act. exceptiones l. ult. ff. de Except. Rei vend. l. 9. ff. de probat. Neque refert, bona defuncti fuerint propria, an non, ut res ei commodata deposita, pignori data l. 19. ff. de hered. pet. l. 3. §. 3. ff. Comm. Et per hæc à dominio ceterisque speciebus distinguitur. Cum autem nonnulli Ius hereditarium cum dominio confundere contentur, paucis contrarium ostendemus.

3. Differt itaque Dominium ab Hereditate, quod illud sit rerum singularum l. 1. pr. & §. 3. l. 23. ff. de Rei Vind. Contrarium in Hereditate ostendit §. ult. Inst. per quas person. & Ictus in d. l. 1. pr. ubi, cum actū esset in præ lege de hereditate ait: post Actiones, qua de universitate (id est hereditate) proprie est. Continet enim hereditas non solum res singulas aut corporales, earumque Ius in hæredem transfert leg. 37. ff. de Acq. hered. verum etiam Iura, nomina & omne Ius, quod defunctus habuit, sive in re propria, sive aliena, d. l. 37. l. 23. ff. de Acq. poss. l. 19. ff. de Hered. pet. l. 18. §. 2. ff. eod. leg. 24. ff. de V. S. l. 62. ff. de R. I. Unde etiam hæres per petitionem hereditatis non intendit, se dominum declarari, cum rei apud se deposita, pignori data &c. dominium non habeat, sed res hereditarias sibi restitui d. l. 18. §. 2. & l. 19. l. 10. pr. ff. de her. pet. nec, qui convenitur, hac actione, se tueri exceptione contra

tra dominium opposita, sed contra Ius hereditarium, Cujacius *l. 10. obs. 1*. Probatur denique ex utriusque Juris effectu seu actionibus, quarum una ex dominio orta est Vindicatio specialis & mere in rem §. 1. *Inst. de Act. l. 1. Iun. l. 1. 28. ff. de Rei Vind.* Altera vero, petitio Hereditatis, mixta est, sicut inf. videbimus.

4. Causa hujus juris est Testamentum vel Lex sive *12. Tab.* sive alia quaedam aut constitutio *l. 1. §. 9. ff. de Hered. pet. leg. 2. ff. fam. her. l. 3. §. 2. ff. pro Socio. l. 130. ff. de V. S.* Applicatur autem jus hereditarium heredi extraneo qui additionem hereditatis, suo vero quoad actum primum per ipsam legem, quoad secundum vero per immixtionem. Sanè enim per additionem hæres acquirere dicitur hereditatem & Ius in universis bonis defuncti §. 5. *Inst. de her. qual. leg. 1. 2. ff. de Acquir. hered. Vacua à Vacuna l. 3. decl. 48. n. 16.* Aditur autem hereditas vel verbo vel facto, dum utitur rebus hereditariis, vel aliàs pro herede se gerit, quod non semper apparet, sed ex facti qualitate & circumstantiis est dispiciendum; unde si quis agat, quod non nisi hæres agere potest, sive circa totam hereditatem, sive circa ejus partem veluti accipiendo aliquid quod testatoris voluntate tanquam heredi est relictum, hereditatem totam adiisse, sicque Ius in universis defuncti rebus acquisivisse censendus est *leg. 1. 10. 20. 80. ff. de acq. hered.* Cum itaque ex facti qualitate animus heredis intelligendus, & aditio non tam sit facti, quam animi, ut inquit *ICrus in d. leg. 20.* hinc furiosus & qui usu rationis careat, nisi vel suus vel necessarius patri dominovè existat hæres, per se acquirere hereditatem nequit, *l. 63. ff. d. t.* Contrarium autem est in surdo & muto ob diversam rationem *l. 5. 93. ff. d. t.*

5. Effectus hereditatis est ejusdem petitio *l. 1. §. 1. ff. si pars her. petit.* *Que est actio universalis, mixta, bona fidei, quæ quis petit se declarari heredem, & consequenter hereditatem sibi restitui, l. 3. 10. 12. 25. §. 18. ff. de hered. pet. Zochl. d. t. n. 2.* Est actio universalis non tantum ratione objecti, quod sc. res singulari,

quã tales, non petantur, sed universa bona defuncti *l. 18. ff. de her. peti.* sed etiam ratione causæ proximæ, iuris sc. hæreditarii, quod universitatem quandam esse asseruimus, *sup. §. 2. & pr. ex l. 37. ff. de acq. hered. l. 62. ff. de R. l.* Nec huic assertioni obstat, quod in *l. 19. ff. de hered. pet.* dicatur, servitutes hac actione non peti, cum tamen *per leg. 18. ff. eod. & d. l. 62. & d. l. 37.* universæ res defuncti in hoc iudicium veniant: id enim de iis solummodo intelligendum, quæ restitui possunt, servitutes vero, quæ prædiis hæreditariis debentur, à nemine possidentur, *l. 1. §. 8. ff. quod legat.* & consequenter nec restitui possunt; repetere itaque hæres potest prædia petitione hæreditatis, & si in libero servitutum exercitio impediatur, confessoria, sive ut loquitur Ictus in *d. l. 19.* propriâ actione expèrietur.

6. *Mixtam* esse hanc actionem diximus: per quod intelligitur, quod sit tam realis, cum oriatur ex iure in re; quam personalis ob præstationes personales, quas suapte naturali nasci facit hæreditatis petitio ratione eorum, quæ ex hæreditate venditæ, aut ejus pecunia empta, aut culpa possessoris corrupta vel deperdita sunt, *l. 20. §. 1. 2. l. 25. §. per. ff. de hered. pet. l. 7. C. eod.* Ubi enim alter adstringitur ad dandum aliquid vel faciendum, ibi est actio personalis *l. 3. pr. l. 25. v. in personam ff. de O. & A.* sed hic alter nimirum qui rem hæreditariam vendidit, &c. adstringitur ad pretium solvendum, *d. l. 20. §. 1. 2. ff. de hered. pet.* Ergo. Est autem tam realis, quam personalis in thesi & natura sua intrinsecâ, licet ex conditione objecti non semper ab utraq; parte ad exercitium vel actum secundum producat: unde colligitur, quod non ex accidenti solummodo sit personalis, per se verò tantummodo realis, vid. Dn. D. Feltmannum, ibique citatos, *c. 17. n. 15.* Ut sit bonæ fidei petitio hæreditatis, de quo olim fuit dubitatum *§. 28. Inst. de act.* decisum est in *d. §. 28. & l. ult. C. de hered. pet.* Licet hæc qualitas non videatur convenire actionibus realibus, ex eâ tamen parte accedit petitioni hæreditatis, quâ

quã & ipsa est personalis, Antonius Faber. *leg. 14. conject.*
cap. 18.

7. Petitur hac actione hæreditas non formaliter accepta, ut est jus hæreditarium, quia hoc ante institutam actionem præsupponitur esse in hærede, nec ab eo magis est separabilis, quam jus domini è domino; verùm *objective*, res sc. hæreditaria *l. 18. in fin. & l. 19. pr. ff. de hæred. pet.* Struve, *Exerc. 10. rh. 47.* Instituitur verò contra illum, qui rem ejusmodi possidet pro hærede vel pro possessore, *leg. 9. & seqq. ff. de hæred. pet.*

8. Ceterùm hujus juris species analogicæ sunt bonorum possessio, quæ ipsa etiam in lata significatione hæreditatis nomine venit, *lult. C. qui adm. ad b. p. poss.* & hæreditas fideicommissaria; postquam ex fideicommissis hæreditas restituta; quæ utraque instar hæreditatis est, & ad ejus exemplum hæreditatis petitionem producit, sed qualiter se habentem; unde & quæ ex bonorum possessione oritur, possessoria; quæ ex fideicommissis, fideicommissoria hæreditatis petitio, appellatur, vide *tit. ff. de poss. hæred. pet. & tit. de fideicommiss. hæred. petit.*

THESIS V.

Divisio, & definitio servitutis, & actio
cùm confessoria, tum negatoria.

1. Transitum nunc facimus ad servitutem: loquimur non de eâ, quæ ex Iure Gentium originem trahit, quæ ius dominio alieno contra naturam subicitur *S. 2. Inst. de Jur. person.* sed de eâ, quam ad jus in re pertinere diximus supra: Ius nempe illud, quo res aliena quasi amissâ libertate ad instar hominis alteri servire dicitur: & quanquam hæ servitutes in effectu quodammodo convenient & qualitate passivâ, quod sc. sicuti servus utilitatibus domini servit, ita mihi vel prædio meo res aliena: differunt tamen in eo notabiliter, quod potestatem in servum hæbeam Iure domini & in re

propria, jus verò servitutis in re alienà, vi juris in re à domi-
nio distincti. l. 43. in fi. ff. de furtis l. 27. gr. ff. de V. S. Porro Servi-
tus in posteriori hoc significaty iterum accipitur vel efficien-
ter pro specie Iuris in re, quâ aliquid nostrum est, & in quo
Iure actionem confessoriam contra quemcunque, liberum,
servitutis exercitium prohibentem fundamus, ut in leg. 13. Si,
l. 19. ff. de damn. inf. l. 30. ff. de Noxal. Act. Vel pro objecto
hujus Iuris seu re ipsâ incorporali, quæ nostra est, & hac acti-
one petitur tit. ff. si serv. vind. cit. Inst. de Reb. Corp. Differtque
à servitute in priore sensu, sicut dominium à re dominio
subjectâ.

2. Servitus est jus in re alienâ corporali quod alterius utili-
tatem constitutum, quo dominus rei pati vel aliquid non
facere cogitur, quod citra servitutem pati non teneretur, nec
facere prohiberi posset, leg. 15. ff. de servit. Dicitur 1. Jus. id
est facultas quædam homini Iure tributa ex re aliena utilita-
tes & commoda vel immediatè vel mediatè, si nimirum præ-
dio illius debeatur servitus, percipiendi. Et licet servitus
Iuris potius videatur esse diminutio per leg. 5. §. 9. ff. de Oper.
no. nunc. id tamen intelligendum non est de eo, cui res servit,
ut in d. l. 5. sed respectu subjecti passivi seu ejus, cujus res ser-
vit, cujus jus dominium, eidemque cohærens libera dispo-
nendi & utendi facultas hoc pacto tollitur vel imminuitur.
Quod jus in re sit servitus, patet ex l. 30. ff. de noxal. act. l. 13. §. 1.
l. 19. ff. de damn. inf. pr. Inst. de V. usufruct. Indicat idiplum etiam
natura servitutum; cum semper ipsi rei, in quâ sunt constitu-
tæ, inhæreant §. 1. Inst. de Serv. Nec amittantur vel mutantur
facto possessoris alteriusvè eas impedire conantis, l. 17. §. 1. ff.
de V. usufruct. l. 19. ff. quib. mod. usufr. amitt. l. 23. §. 2. ff. de Serv.
P. R. Denique id patet ex actionibus ejus nomine competen-
tibus, quæ in rem dicuntur §. 2. Inst. de act. l. 21. ff. si Serv. Vind.
Requiritur ad constitutionem servitutis, ut aliquam utilita-
tem aut commoditatem respiciat ac præstet, l. 15. pr. de serv.
Utilitas autem illa non tam strictè sumitur, quin etiam amoc-
nitas

nitatem sub se comprehendat, ut in servitute prospectus, *l. 15 ff. de Serv. P. V. l. 3. §. 6. de in rem verso.* Nihil autem interest, prærens illa sit utilitas; an futura; & quæ saltem speretur; *l. 19. ff. de serv. l. 8. §. pen. ff. si serv. vind.* Vinnius tit. *Inst. de Servit. prædior. num. 1.* Unde sequitur; quod servitus omni tempore inutilis constitui nequeat, *l. 15. ff. de Serv. leg. 8. §. pen. ff. si serv. vind. l. 28. seq. ff. de Serv. præd. V.* & sic intelligenda est *l. pen. ff. de Servit.*

3. Actio, quæ directè hinc oritur, est confessoria, quæ est actio realis, quæ servitutem sive personalem sive realem, seu Ius ex re alterius commoda percipiendi nobis cõpetere dicimus *l. 2. ff. si serv. vind. §. 2. Inst. de alb. Daturq;* ei qui servitutè vel sibi *l. 5. pr. ff. si usufr. petatur.* vel prædio suo acquisivit, *l. 1. §. 1. l. 5. pr. ff. si serv. vind.* cujus prædii dominantis si habeat dominium directum, & directum habet hanc actionem, sicut utiles alteri, & utilis ei competit ex ratione & interpretatione legis *l. 6. ff. de Serv. l. 1. §. ult. ff. de superficie.* Bachov, *disp. 27. tit. 14.* Non solum enim contra dominam datur, sed & contra quemcunque possessorem rei servientis, *l. 5. §. 1. ff. si usufr. petat.* uti & contra eum, qui facit, quo minus quis uti frui re alienâ possit, vel liti se obvult, *l. 10. §. 1. ff. si serv. vind. l. 5. §. ult. l. ult. ff. si usufr. pet.* Datur ad hoc, ut iudex servitutem actori competere declaret, *l. 8. §. 4. ff. si serv. vind.* reumque prohibeat ab omni in posterum turbatione desistere, liberamque ex re aliena commoditates percipiendi facultatem relinquere, *l. 5. §. fin. ff. si usufr. pet. l. 7. ff. si serv. vind.* fructusq; & quod interest actoris turbatum vel impeditum non fuisse, restituere *l. 5. §. 3. ult. ff. si usufr. pet. leg. 4. §. 2. leg. 6. §. 6. ff. si serv. vind.*

4. Huic contraria est actio negatoria, quæ est actio in rem, quæ rei nostræ libertatem asserimus, alterique in eâ servitutem deberi negamus, *leg. 2. pr. si serv. vind. §. 7. Inst. de act.* Fundamentum hujus actionis non est servitus, sed libertas rei; datur enim illi, cujus prædium vel res servitutem debere

bere dicitur, *l. 2. pr. l. 4. §. 7. ff. de serv. vind.*, contra quem is sese opponit & negat, alteri ius in eâ re competere, tueturque rei suæ libertatem, agitque de suo iure, *l. 5. pr. ff. de usufr. per.*, quod non est servitus, sed libertas, Corasius ad *l. 16. ff. de servit. n. 3.* Struve. *Exerc. 12. tb. 48. Exerc. 13. tb. 48.* Competit adversus eum, qui in re nostra servitutem præterdit aut affectat, *l. 5. pr. ff. de usufr. per. l. 8. §. 5. l. 17. pr. §. ult. de serv. vind.* & quemvis Dominum in libero rei suæ usu inquietantem *d. l. 5. §. ult.*, nec non contra eum, qui modum servitutis in re meâ constitutâ non observat *l. 1. ff. quemadm. serv. amitt. l. 14. §. 1. ff. de serv. vind.* ad hoc, ut Iudex declaret rem suam esse liberam nec adversario ius aliquid in eâ esse constitutum aut deberi *l. 5. §. ult. ff. de usufr. per.* fructusque eum eo, quod interest actoris se in libero rei suæ usu impeditum aut turbatum non fuisse, prætet reus *l. 4. §. 2. ff. de serv. vind.*

THESIS VI.

Pignus Dividitur, Definitur, ejusque Actio proponitur.

1. Aggredimur nunc quartam Iuris in re speciem, nempe pignus: quod vel late accipitur ob similitudinem effectus, ita ut etiam hypotheca sub eo comprehendatur, Vinnius ad *§. 7. Inst. de act. n. 11.* cum scilicet non minus hypotheca, quam pignus ius in re tribuat & actionem realem *d. §. 7. leg. 4. ff. de pign. & hypot. l. 1. ff. de pign. act. l. 17. §. 2. ff. de pactis.* Quo sensu nominis tantum sono ab hypothecâ differte dicitur in *l. 5. §. 1. ff. de pign. & hypot.* Vel strictè seu secundum naturam propriam & ab hypothecâ plurimum distantem. Pignus enim constituitur contractu & reali traditione *l. 9. §. 2. ff. de pign. act. d. §. 7.* hypotheca autem nudâ conventionem seu pacto legitimo, quod ex auctoritate prætoris vim accipit, *d. §. 7. §. d. l. 9.* Licet autem non interveniat traditio de manu in manum, fictione tamen juris ea ad constitutionem juris in re intervenisse à Prætoribus intelligitur, secundum superius tradita. Quod autem

autem nonnulli differentiam pignoris & hypothecæ indē-
petant, quod pignus, quasi à pugno dictum, in mobilibus,
hypotheca verò in immobilibus obtineat; id perpetuum non
est; cum etiam hypotheca in mobilibus, pignus in immo-
bilibus traditione vera seu contractu reali constitui possit.
Et in quo hypotheca generalis à speciali differret, nisi & ad
mobilia extenderetur? *l. ult. C. de prescript. longi temp.* Bart.
ad l. 9. n. 5. ff. de pign. act.

2. Pignus in latiori significatione iterum accipitur (1.)
pro ipsâ re pignori datâ, ut cum dicimus, pignus esse tra-
ditum, distractum &c. ut *in tit. ff. de distrab. pign.* (2.) pro
contractu seu conventionē pignoris, ut cum quærimus qui-
bus modis pignus vel hypotheca contrahitur, §. 4. *Inst. quib.*
mod. re contrab. obli. l. 1. §. ult. ff. de pactis. (3.) pro effectu, id
est iure, quod ex contractu illo vel conventionē in re mihi
oppignorata consequor *l. 25. ff. de pactis.* vid. Dn. Feltman.
ibique citatos cap. 23. num. 2. Vallensem num. 2. ad tit. X. de
pignor.

3. Pignus sive hypotheca in hac ultima significatione est
Ius creditori in bonis debitoris ad crediti securitatem legi-
timè constitutum. Quod sit jus in re, probatur ex *l. 30. ff. de*
noxal. act. leg. 13. §. 1. leg. 19. ff. de damno inf. cum rem conti-
nuo sequatur, licet creditor eam nondum acceperit, aut ac-
ceptam amiserit, *conf. leg. 11. §. 2. ff. de his, qui pot. in pign.*
transeatque cum eâ ad quemcunque possessorem l. 12. Cod. de
distrab. pign. per quod inter alia differt à fidejussione; licet
enim creditor per eam acquirat securitatem debiti, non
tamen in re, sed in personâ fidejussoris. Per hoc, quod sit
creditori ad securitatem constitutum, formaliter differt ab
aliis speciebus Iuris in re. Hinc colligitur (1.) pignus sine
præexistente debito nullum dari, *leg. 43. ff. de solut.* Licet en-
nim pignus propriam, suisque limitibus circumscriptam ha-
beat naturam, ea tamen sine præexistente debito concipi ne-
quit.

quit. (2.) Si pignus tradatur, non requiri traditionem domini, sed nudam rei detinendæ facultatem, ut fide solutionis non servatâ illud distrahendi facultatem habeat creditor. Hinc nec possessio proprie dicta transit, ob paritatē rationis; & quod ad eam affectus domini requiratur §. 4. v. *fructuarius Inst. per quas personas*, qui hic nullus esse potest. Unde possessionem quidem pignoris habere creditor factio vel naturaliter aut ratione alterius, non vero possidere dicitur in *l. 15. §. 2. ff. qui satisd. cog. conf. l. 36. ff. de acquir. poss. & sic intelligenda lex 35. §. 1. ff. de pign. act.*

4. Tertius vel quilibet alius possessor pignoris creditori est obligatus etiam citra ullam conventionem aut contractum cum eo initum, *leg. 12. C. de dist. pign. l. 15. Cod. de pignor.* & ita quidem, ut contra eum actio in rem hypothecaria institui possit, §. 7 *Inst. de act. Terminæ. proces. cap. 25. num. 2.* quæ est actio realis, quæ ex Iure pignoris constituto datur creditori ejusque hæredi contra quemcunque possessorem ad rei oppignoratæ restitutionem vel solutionem debiti *diff. l. 12. & l. 15. 18. C. de pign.* Hinc creditoris conditionem nullo modo deteriorem facere potest debitor, nec Ius rei oppignoratæ eripere creditori sive vendendo, sive quocunque alio modo rem alienando, quin semper actionem hanc instituire possit, *d. l. 15.*

T H E S I S VII. De Possessionis Etymologiâ, Divisione, Definitione, & naturâ interditorum.

1. Quinta denique Iuris in re species est possessio, cuius Etymologiam, sive à sedium positione derivaveris cum
ICto

ICto in *l. 1. pr. ff. de acquir. poss.* Donello *s. comm. 6.* ibiqs Hillig, L.A. Scipione Gentili aliisque, quasi possidere idem sit, quod posse sedere; sive à pedum positione cum Labeone secundum Gothofr. *ad d. l. 1.* Alciat. *1. disp. c. 1.* parùm intererit, cum & non raro per positionem pedum possessionem nanciscamur juxta *l. 3. §. 5. ff. d. t.*

2. Aliud est possidere, aliud in possessione esse *l. 10. §. 1. ff. de acq. poss.* sicut & aliud est servire, aliud esse in servitute. In possessione esse in specie dicitur ille, qui rem nudè detinet non cum animo eam sibi habendi, sed potius ministerii vel custodiæ causa; ita prædium detinere dicuntur colonus & inquilinus in *leg. 31. §. 3. ff. de usucap.* Procuratores, Tutores, Curatores, Amici, Hospites, Depositarii, in *leg. 1. §. 20. l. 3. §. 12. l. 9. §. 8. 42. ff. de acquir. poss.* Quæ possessio valde improprie accipitur vel potius nulla dicenda cum Hahn. *ad Westmb. num. 3. ff. de interd.* Nullum enim hitce possessoribus sus possessionis competit, cum illud sine animo, quocunque tandem modo rem sibi habendi subsistere aut concipi nequeat. Arg. *l. 1. §. 3. l. 3. §. 3. ff. de acq. poss.* Aliquando tamen abusive possessionis vox his quoque tribuitur.

3. Hinc possessio magis proprie dividitur in naturalem & civilem. Naturalis, quæ potissimum in corpore consistit, *leg. 10. C. de acquir. vel am. poss.* est, quæ quis rem, non quidem cum animo affectuque dominii pleni, sed aliâ intentione detinet sive emolumentorum percipiendorum causa, uti fructuarius, qui licet proprietatem verè non possideat, *leg. 10. in fi. ff. de Acquir. rer. dom. leg. 5. §. 1. ff. ad exhib. l. 15. §. 1. ff. qui satisd. cog. §. 4. Inst. per quas personas cuique acquir.* à naturali tamen ejusdem possessione non est removendus *per leg. 12. ff. de acquir. possess.* Feltmannus, *cap. 24. num. 13.* ibique *etatis;* sive ob rei sue securitatem, quemadmodum creditor detinet pignus, *leg. 35. §. 1. ff. de pign. act. leg. 16. ff. de usucap. leg. 37. pr. ff. de acquir. rer. dom. leg. 1. §. 15. ff. de acquir. poss. l. 22. §. 1. ff. de*

*ff. de Noxal. act. l. 13. §. 1. ff. de publ. in rem act. l. 15. §. 2. ff. qui sa-
tis d. cog. qui etiam in omnes causas possidere dicitur pignus
excepta sola usufructu conditione l. 13. 16. ff. de usufruct. quæ
salva manet debitori, cum ejus intuitu illud possideat per
creditorum d. leg. 13 leg. 36. ff. de acquir. poss. sive uti emphyteuta
d. l. 15. §. 1. Caroccius de locat. pag. 2. quest. 80. num. 5. Vultejus
num. 18. Inst. de interdictis.*

4. Alia est possessio civilis, de qua nobis hic sermo ad
quam non modo requiritur, ut detineatur animo sibi habendi,
sed insuper etiam affectus domini. Unde rectè definitur,
quod sit Ius rem detinendi cum animo affectuque domini.
Cujacius 27. obs. 7. Donell. in leg. un. Cod. uti possid. num. 2.
Borchholt. de acquir. poss. cap. 2. num. 12. Zoëli. ff. de d. rit. num.
4. Quod sit Ius in re constat ex leg. 44. pr. ff. de acquir. poss.
l. 2. §. 38. ff. nequid in loco publ. leg. 5. §. 1. ff. ad leg. Jul. de vi publ.
l. 5. in fi. Cod. de liber. causa. Neque huic repugnat, quod possessio
facti esse dicatur in leg. 1. §. 3. ff. de acquir. poss. plurimum
facti habere in leg. 19. ff. ex quib. caus. matr. Possessio enim
considerari potest vel secundum principia sui productiva sive
ut est in fieri, & sic facti est, Br. ad l. 1. num. 2. leg. 23. num. 7. ff. de
acquir. possess. Multa enim continet, quæ sine facto aliquo
peragi nequeunt, ut est apprehensio rei corporalis, Unge-
paur. Exercit. Iust. 6. quest. 5. in nego. Schneidewinus ad §.
possidere Institut. de Interdict. numer. 9. Vel ut est jam in
esse constituta, ipsamque rem afficit, facultatemque eandem
detinendi tribuit, & ita Iuris est, vel potius jus ipsum possessionis,
non factum, & hoc sensu leges sup. citatæ ejus meminerunt, Hahnii Dissert. ac. Select. 8. thes. 3. Schneidew.
d. loc.

5. Cum supra dixerimus, ex Iure in re oriri actionem
in rem, non abs re erit, si videamus, an ex jure possessionis
actio.

actiones in rem oriantur. Sciendum autem est, interdicta, eaque varia, uti constat tam ex *tit. Inst. quam D. tum generali, de interd.* tum etiam specialibus, v. g. *uti possidetis, quod vi aut clam, &c.* auctoritate Prætoris nobis competere; quæ licet ob solennitates, executionem, aliasque rationes differant ab actionibus; sub earum tamen nomine contineri quoque; respondit Ulpianus in *leg. 37. ff. de oblig. & act.* Sic etiam actionum vox pro interdictis usurpatur in *leg. 3. ff. de mort. infer. leg. 43. ff. ad L. Aquiliam.* Cum autem actiones alia in rem sint, alia in personam, §. 1. *Instit. de action.* videndum est, ad utram classem referenda interdicta, ad priorem, an posteriorem. Tantummodo in rem esse, contendit Vultejus *Instit. de interd. num. 45.* eo, quod fundentur in iure possessionis, quo solo probato interdictum à Prætorè accommodetur, adeoque possessor aut in possessione defendatur, aut si vi inde expulsus, hæc ei per interdictum unde vi restitatur; & licet contra personam aliquam concedantur à prætorè; nihilo tamen minus esse realia, quam sit rei vindicatio, quæ quamvis non aliter, quam contra personam intentari possit eo tamen ipso, quod in iure domini fundatur, realis est. Sed huic obstat (1.) quod dentur interdicta, quæ in iure possessionis fundari nequeant; si quis enim occupatâ per alium possessione, sponte eam cedat, aut vi repulsus eam amisit, *leg. 3. §. 8. leg. 25. in fi. ff. de acquir. possess.* quomodo in eo is se fundabit, quod non habet? sed potius ob culpam vel dolum adversarii, vi deicientis ad coercendam ejus insolentiam, accommodentur, *leg. 15. ff. de vi. & vi armat. 2.* Aliud est in dominio, quod quia, licet per mille manus ambulaverint, dicente Iafone, non amittitur, ideoque rei vindicationis potest esse productivum. *Obstat (2.)* si interdicta semper essent realia, essent rei persecutoria, & per consequens, contra quemcunque possidentem vel detinentem instituenda, quod quam sit falsum, indicat *leg. 17. 15. ff. de vi & vi arm. l.*

4. §. 22. ff. de usucap. neque etiam perpetuo sunt personalia uti vult Gothofr. ad leg. 1. §. penult. ff. de interditt. Wisembach, aliisque, quod probari videtur ex dict. leg. 1. ubi Ictus dicit interditta vi sua esse personalia; sed hinc non concluditur, possessionem non esse productivam actionum realium, non enim ibi sermo est de principio aut natura interdittorum, sed de vi, id est, illorum effectu, ut inquit Vultejus dict. loc.

6. Disting itaque an agatur de retinenda possessione, an vero de acquirenda; hoc casu personalia, illo autem realia esse dicimus; cum possessor in iure suo, quod in re habet, fundamentum ponat, & vi illius contra quemcunque in libera possessione ipsum turbantem aut dejicere conantem se defendat,

AD

AD
NOBILEM AC PRÆ-EXIMIUM
DOMINUM
LEVINUM FRIEDERI-
CUM Sack/

Paternæ juxtim ac fraternæ laudis virtu-
tisque cum fratre juniore æmulum
certissimum; doctissimæ

De
JURE IN RE,
DISSERTATIONIS
AUTOREM UNICUM
Amicum ac Auditorem suum con-
stantissimum.

Hus doctè enucleas, quod civi
competit in re,
Hinc re, non tantum nomine
DOCTOR eris.

dux g. d. la. r. u.
PRÆSIDIS.

Dum

Dum paginas scribis doctas de **JURI-**
BUS IN RE,
Ingenii monstras munera clara tui,
IN REBUS veniant, Phaeton dum fide-
ra ducit
Apprecor ex animo, maxima jura
tibi.

*Hicce Nobilissimo Domino Respondenti, amico
ac commenfali suo plurimum honorando
gratulari voluit*

G. B. Teichmeyer/

Commoda quæ pariat candor, quæ vita
quieta,
Improbis atque labor, nunc tua char-
ta docet.
Successum voveo felicem, det tibi iusto
Tempore pro meritis præmia digna
Themis.

*Paucis hicce ex affectu singulari Nobilissimo
hujus disputationis Auctori gratulatur
ABRAHAM Bessel/ Minda-Westph.
Quæ*

QUæ Themis alma tuæ fideicom-
misit, amande
Hoc tua docta probat jam disserta-
tio SACKI.

Hicce Nobilissimo & Doctissimo Domino
Autori de Jure in re erudite differenti
amicitiam suam contestari voluit

NICOLAUS VVILHELM Walter/

Egregium quod jam Specimen das
indole dignum
Sit tibi principium laudis, hono-
ris, opum.

Amica & votiva mens

JACOBI VVILHELMI UCKER-
MANNI, VVanfridâ-Hassi.

E

De

DE rebus claris vigili disquiris, amice,
Cura, quod nobis publica charta probat:
Sic igitur pergas, cœptum bene perface cursum:
Auguror, in patria mox quoque clarus
eris.

Hocce amicitia intemerata Symbolum suo
dilectissimo amico hujus dissertationis
accurato compilatori ejusdemque de-
fensori prestrenuo reliquit

JOHANN-HENRIC, Meyer/
Hoya-Lüneburg.

Ingenii dotes dum magnas pandis Amice,
Adsisat cœptis ipse Jehova, precor.

Festinanter sed animitus

JOACHIM ANDREAS Rey/
Erf. Thuring.

PRæclarum SACCUM cum patria chara vocaret,
Is subito ex cathedra disputat ingenuè.
Jura docens in re, doctrinæ juris in ipso
Quantum sit, monstrat nunc Hieræ & Patriæ.

Hæc Nobiliss. Domino Respondenti applaudendi ani-
mo apposuit ejus officiosissimus convictor

HIOB Süßloff/ Erfurto-Thuringus.
Ius

Jus, quod fraternò temet mihi junxit amore,
Me vetat officii dememinisse mei:
Præcipit ut multum toto tibi pectore grater,
Ausibus ac doctis dem pia vota tuis,
Sed quia difficili deduco carmina plectro,
Votum prolixì carminis instar habe,
Scande bonis avibus, victor descende cathedram
Inceptumque tuum Iova secundet opus.
*Hæc pauca fraterni amoris testificandi
causa adjecit*

JOHAN. HENRIC. Sack!

Crede tuum studium faciet tibi culmen honoris,
Tempore SACKque suo præmia digna feret.
Invitâ minervâ annexuit
THEOD. CASP. Schorlemer Amica manus.

Quid sibi vult tantum certamen, dulcis amice?
Quid sic in cathedra prælia dira moves?
Scilicet eximia laudis famæque cupido
Impulit, ut certes nobiliore modo,
Et palmam referas multo sudore paratam
Versando varios nocte diæque libros.
Sæpius hanc doctam porrò ingrediare palæstram,
Sic tibi constabit nomen & omne decus,
Gratulor ex animo, voveoque ut tempore primo
Doctorem Temet Gvvestphala terra colat.
*Pauca hæc Doctissimo Dn. Respondenti Amico maxime
sufficienda apponere voluit*

J. H. Schröder.
60

1
So recht! mein werthter Freund/ laß deine Gaben
sehen/
Die saurer Schweiß und Fleiß in dir hat aus-
gehect/

Laß deinen klugen Geist noch immer höher gehen/
Biß eine Ehren Kron dir deinen Scheitel deckt.
Eifertigt hat dieses wenige aus schuldiger Psliche
seinem vielgeehrten Herrn landsman/ Tischge-
nossen und Brüderlichen Freunde auffsehen
wollen

Johan Jobst Zegeher/ Mind. VVestph.

Apprecor ut labor in studiis & sedula cura
Mox tibi pro merito commoda multa creent,
Ne te poeniteat tantum impendisse laboris,
Hoc iterum voveo, percipe vota DEUS!

*Hise pereximio ac doctissimo Dn. Respondenti gratuo
lari voluit, debuit*

JOHAN, FRID. von der Hoyas
Mind, Westph.

F I N I S.

01 A 6575

R

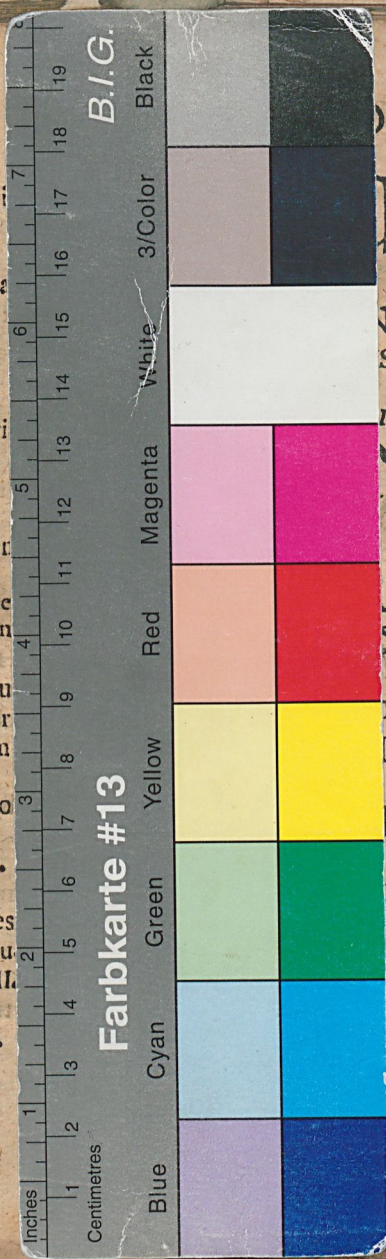
Vb 17

9. 8

DISPUTATIO JURIDICA
DE
IRE IN RE
QUAM
NA ASPIRANTE GRATIA ET
SUFFRAGANTIBUS SUPERIORIBUS
SUB PRÆSIDIO
I NOBILISSIMI ET CONSULTISSIMI
N. IOHANNIS
SCHMIDELII,
I. D. ET PROF. PUBL.
MINI PATRONI AC
PRÆCEPTORIS SUI
TERNUM DEVENERANDI, COLENDI,
LICO ERUDITORUM EXA-
MINI SUBJICIT
INUS FRIDERICUS SACK,
Minda-Westphalis, A. & Resp.
N AUDITORIO COELICO
Ad diem ••• Ann. M DC LXXI.

ERFFORDIÆ,
Typis IOHANN-GEORG. HERTZII, Acad. Typogr.

